

6.	<p>haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishini topshirish.</p> <p>Asosiy adabiyotlar.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alladustov R.D., Xo'jamurodov A.J., A.N. Xamizaev Moliya bozori va bijja ishi. O.,quv qo.,llanma. - T.: «IQTISODIYOT», 2019. - 234 bet. 2. Omonov A.A., QoraliyevT.M "moliya, kreditva banklar" Darslik. T.: - "IQTISOD-MOLIYA", 2012 y. - 562 b. 3. Rashidov O. Yu., AlimovI.I., Toymuxamedov I. R., TojiyevR. R. moliya, kredit va banklar. Darslik. - T.: TDIU. 2011 y. - 428 b. 4. Mullajanov F.M. O'zbekiston Respublikasi bank tizimi. - Toshkent: "O'zbekiston", 2011 y. - 368 b. 5. SaidovD., QulliyevI. moliya muomalasi va kredit. O'quv qo'llanma. T.:-"IQTISOD-MOLIYA", 2014 y.-263 <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi – T.: O'zbekiston, 2014.– 46 b. 6. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 yil yakunlari O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2021 yil 16 yanvar, №11. 7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 2 sentyabrda PF-5177-son "Valyuta siyosatini liberallashtirish bo'yicha birinchi navbatlagi chora-tadbirlar to'g'risida" gi Farmoni. 8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 12 sentabrda PQ-3270-sonli "Respublika bank tizimini yanada rivojlantirish va barqarorligini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi Qarori. 9. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. - Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2018. — 80 b. 10. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 488 b. 11. Денги, кредит, банки. Учебник. Болвачев А.И., Богачева М.Ю., ИНФРА-М 2012 г., 591с. 12. Абрамова М.А. Денги, кредит, банки. - М.:КНОРУС,2014. - 312 с.
----	--

	<p>Internet saytlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. http:// www.gov.uz 14. http:// www.lex.uz 15. http://www.mineconomy.uz. 16. http://www.mf.uz 17. http://www.stat.uz 18. http://www.soliq.uz 19. http://www.cbu.uz 20. http://www.wordbank.org. 21. http://www.ebrd.org.
7	<p>Fan dasturi Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy univertsiteti Jizzax filialining 202_ yil __avgustidagi №__ sonli Kengashida tasdiqlangan</p>
8	<p>Fan/modul uchun ma'sullar: R. Xudoyorov – "Ijtimoiy va iqtisodiy fanlar" kafedrasida katta o'qituvchisi. Y. Azimov - "Ijtimoiy va iqtisodiy fanlar" kafedrasida katta o'qituvchisi.</p>
9	<p>Taqrizchilar: R. Xidoyatov –Jizzax politexnika instituti "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasida dotsenti. B. Muxtorov – O'zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali "Ijtimoiy va iqtisodiy fanlar" kafedrasida dotsenti vvb.</p>

<p>17. O'zbekiston moliya bozorining jaxon moliya bozoriga integratsiyalashuvi masalalari.</p> <p>18. Tijorat banklarining qimmatli qog'ozlar bozorida o'rni.</p> <p>19. Tijorat banklarining qimmatli qog'ozlar bozorida ishtirok etish maqsadlari.</p> <p>20. Tijorat banklarining investitsiya muassasalari sifatidagi faoliyati.</p> <p>21. Markaziy banklarning qimmatli qog'ozlar bozorida o'rni.</p> <p>22. Markaziy bankning ochiq bozordagi operatsiyalari.</p> <p>23. Birjalarning iqtisodiy mohiyati va rivojlanish tarixi.</p> <p>24. Birjalarning moliya bozorida faoliyatini tashkil qilish.</p>	<p>3. Fan o'qitilishining natijalari.</p> <p>Fan bo'yicha talabalarning bilim ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qoyiladi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - moliya tizimi maqsadi, tarkibi va ustivor yo'nalishlari, davlat budgetining mohiyati, zarurligi, belgilari va funksiyalari; - budgetlashtirish jarayonining mazmuni, vazifalari, rivojlanish bosqichlari; - budget jarayonini boshqarish va tartibga solish asoslari; - xorijiy mamlakatlar davlat budgeti ijrosi haqida tasavvur va bilimga ega bo'lishi; - moliya tizimi va siyosati, budgetlashtirish jarayonidagi amalga oshirilayotgan islohotlarni tushunishlari; - davlat budgeti jarayoni holatlarini baholash va taxdip qilish uslubiyotini bilishlari; - davlat budgeti tizimining turli darajalari o'rtasidagi munosabatlarni takomillashtirish va optimal modelini shakllantirish yuzasidan tegishli malakasiga ega bo'lishi kerak.
<p>4. Ta'lim texnologiyalari metodlari.</p> <ul style="list-style-type: none"> o ma'ruzalar; o real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish; o esse, tezis va maqolalar yozish; o vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadilar) yechish; o seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); o kichik guruhlarda ishlash; o loyiha ishi bajarish; o mustaqil ishlarni bajarish; o turli darajadagi testlarni yechish; 	<p>5. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar</p>

<p>Mustaqil ta'lim quyidagi shakllarda tashkil etish tavsiya etiladi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mavzularni normativ-huquqiy hujjatlar va o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish; • mavzular bo'yicha referat tayyorlash; • seminar va amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish; • ilmiy maqola va tezislarni tayyorlash; • fanning dolzarb muammolarini qamrab oluvchi loyihalarni tayyorlash; • nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llash; • amaliyotdagi mavjud muammolarning yechimini topish; • o'rganilayotgan mavzu bo'yicha asosiy ilmiy adabiyotlarga annotatsiya yozish va boshqalar. <p>Ta'lim jarayonida innovatsion texnologiyalarni, o'qitishning interfaol usullarini qo'llash talaba tomondan mustaqil tanlanadi. Talabalarning mustaqil ta'limini tashkil etish tizimli tarzda, ya'ni uzluksiz va uzviy ravishda amalga oshiriladi. Talaba olgan nazariy bilimlarni mustahkamlash, shu bilan birga navbatdagi yangi mavzuni puxta o'zlashtirishi uchun mustaqil ravishda tayyorgarlik ko'rish kerak.</p> <p>Mustaqil ish uchun tavsiya etilgan mavzular</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jahon moliyabozorining rivojlanishi tendensiyalari va muammolari. 2. Jahon moliya bozori muammolari. 3. Xalqaro moliya bozorida operatsiyalar. 4. O'zbekiston moliya bozorining jaxon moliya bozoriga integratsiyalashuvi masalalari. 5. Moliya bozori risklari, ularni baholash va boshqarish. 6. Birja risklari. 7. Investitsion portfellar. 8. Investitsion portfelni shakllantirish asoslari. 9. Investitsion portfelni baholash va boshqarish asoslari 10. Moliya bozorini muvofiqlashtirish va nazorat qilish konsepsiyalari. 11. Moliya bozorini muvofiqlashtirish va nazorat qilish institutlari va ularning o'zaro bog'liqlikdagi faoliyati. 12. Moliya bozorini muvofiqlashtirish va nazorat qilish modellari. 13. Qimmatli qog'ozlar bozorini muvofiqlashtirish va nazorat qilishning jahon amaliyoti. 14. Jahon moliyabozorining rivojlanishi tendensiyalari va muammolari. 15. Jahon moliya bozori muammolari. 16. Xalqaro moliya bozorida operatsiyalar.
--

3-mavzu. Moliyaning mohiyati va funksiyalari.

Moliya va davlatning vujudga kelishi, uning resurslarga bo'lgan ehtiyojining rivojlanishi. To'var-pul, taqsimlash, qayta taqsimlash munosabatlari va moliya. Moliyaning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati, taraqqiyot qonuniyatlari, to'var-pul munosabatlarining qamrab olish sohasi va ijtimoiy faktor ishtab chiqarishdagi roli, jamiyatning iqtisodiy tuzumi, davlatning tabiati va funksiyalari bilan belgilanishi.

4-mavzu. Moliya bozori.

Moliya bozorining mazmuni, iqtisodiyotdagi ahamiyati va o'ri. Moliya bozorining tuzilmasi va qamashchilari. Birjalar faoliyati.

5-mavzu. Moliya bozori instrumentlari va qiymatli qog'ozlar.

Moliya bozori instrumentlari tasnifi va tavsifi. Qiymatli qog'ozlar tasnifi va tavsifi. Qiymatli qog'ozlarning hayot jarayoni sikli. Bazaviy qiymatli qog'ozlar mexanizmi. Hosilaviy qiymatli qog'ozlar mexanizmi.

6-mavzu. Moliya bozori indikatorlari va modellari.

Moliya bozori indikatorlari. Jahon qiymatli qog'ozlar bozorlari indekslari. Moliya bozorining jahon amaliyotidagi modellari. O'zbekiston moliya bozorining modeli.

7-mavzu. Moliyaviy instrumentlar tahlili.

Moliya bozorida investitsiyalar daromadligini baholash. Foiz stavkasi va uning dinamikasi. Pul oqimlarini diskontlash.

8-mavzu. Moliya bozori institutlari, ularning faoliyati va roli.

Moliya bozorlarida sug'urta tashkilotlarining faoliyati va roli. Moliya bozorlarida banklarning faoliyati va roli. Moliya bozorlarida investitsiya institutlarining faoliyati va roli. Moliya bozorlarida davlat moliya institutlarining faoliyati va roli.

9-mavzu. Moliya bozori risklari va investitsion portfellarni boshqarish asoslari.

Moliya bozori risklari, ularni baholash va boshqarish. Birja risklari. Investitsion portfellar. Investitsion portfelni shakllantirish asoslari. Investitsion portfelni baholash va boshqarish asoslari.

10-mavzu. Moliya bozorini muvofiqlashtirish, tartibga solish va nazorat qilish asoslari.

Moliya bozorini muvofiqlashtirish va nazorat qilish konsepsiyalari. Moliya bozorini muvofiqlashtirish va nazorat qilish institutlari va

ularning o'zaro bog'liqligidagi faoliyati. Moliya bozorini muvofiqlashtirish va nazorat qilish modellari. Qiymatli qog'ozlar bozorini muvofiqlashtirish va nazorat qilishning jahon amaliyoti.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlarda ma'ruzada bayon qilingan nazariy bilimlarni mustahkamlash, fan bo'yicha olingan bilimlarni kengaytirish va chuqurlashtirish, talabalarining ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish va bilish qobiliyatlarini o'stirish, nazariy o'qitish jarayonida egallangan bilimlarning amaliyotga tadbiq etilishiga alohida e'tibor qaratiladi. Tavsiya etilgan adabiyotlar ma'lumotlari yordamida mavzuga oid bilimlarni mustahkamlash va ko'nikmalar shakllinishiga erishish ko'zda tutiladi. Zamonaviy pedagogik texnologiyaning interfaol usullari yordamida o'tkazilgan seminar mashg'ulotlaridan asosiy maqsad – talabalarining faol ishlashi va mustaqil fikrlashi, o'zini o'zi baholash va boshqalarning fikrlarini hurmat qilish, mustaqil ishlash hamda guruhda ishlash ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

Amaliy mashg'ulotlar uchun tavsiya etilgan mavzular:

- 1-mavzu. "Moliyaviy bozorlar va institutlar" faniga kirish.
- 2-mavzu. Pulning paydo bo'lishi, zarurligi va funksiyalari.
- 3-mavzu. Moliyaning mohiyati va funksiyalari.
- 4-mavzu. Moliya bozori.
- 5-mavzu. Moliya bozori instrumentlari va qiymatli qog'ozlar.
- 6-mavzu. Moliya bozori indikatorlari va modellari.
- 7-mavzu. Moliyaviy instrumentlar tahlili.
- 8-mavzu. Moliya bozori institutlari, ularning faoliyati va roli.
- 9-mavzu. Moliya bozori risklari va investitsion portfellarni boshqarish asoslari.
- 10-mavzu. Moliya bozorini muvofiqlashtirish, tartibga solish va nazorat qilish asoslari.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jixozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Mustaqil ta'lim ma'ruza, seminar(amaliy, laboratoriya) (Izoh: o'quv reja asosida keltiriladi) mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rishdan tashqari fan dasturida ko'rsatilmagan, ammo fan bo'yicha talabning bilim doirasini kengaytiruvchi qo'shimcha mavzular doirasida berilgan topshiriqlarni o'z ichiga oladi.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETINING JIZZAX FILIALI

RO'YXATGA OLINDI
6060310100437

22-06 2022 yil

TASDIQLAYMAN

Mirzo Ulug'bek nomidagi

O'zbekiston Milliy
universiteti Jizzax filiali

kengashi raisi O. Turakulov

22-06 2022 yil

MOLIYAVIY BOZORLAR VA INSTITUTLAR
FAN DASTURI

Bilim sohasi:	300000 -	Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq
Ta'lim sohasi:	310000 -	Iqtisodiyot
Ta'lim yo'nalishi:	60310100 -	Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Umumiy o'quv soati 120 soat

Ma'ruza	12 soat	(3-semestr 12 soat)
Amaliy mashg'ulot	12 soat	(3-semestr 12 soat)
Mustaqil ta'lim	96 soat	(3-semestr 96 soat)